

Lieta C-394/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 18. augusts

Iesniedzējtiesa:

Finanzgericht Düsseldorf (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 20. jūlijs

Prasītāja:

XY

Atbildētāja:

Finanzamt V

[..]

FINANZGERICHT DÜSSELDORF [DISELDORFAS FINANŠU TIESAS]

[..]

L Ē M U M S

lietā

XY

– prasītāja –

[..]

pret

V finanšu pārvaldi
[..]

– atbildētāja –

par

mantojuma nodokli

4. senāts [..]

[..]

2020. gada 20. jūlijā nolēma:

Apturēt tiesvedību.

Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma sniegšanai uzdot šādus jautājumus:

“Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 63. panta 1. punkts un 65. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu par mantojuma nodokļa ieturēšanu, kurā attiecībā uz nodokļa aprēķināšanu ir paredzēts, ka iekšzemē esošu zemesgabalu iegūšanas (iegādes) gadījumā nodokļa bāzei piemērojamā ar nodokli neapliekamā daļa, ja mantojuma atstājējam viņa nāves laikā un mantniekam šajā laikā domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta bija dažādās dalībvalstīs, ir mazāka par neapliekamo daļu, kas tiktu piemērota, ja vismaz vienam no viņiem šajā laikā domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta būtu bijusi pirmajā minētajā dalībvalstī?”

Vai LESD 63. panta 1. punkts un 65. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu par mantojuma nodokļa ieturēšanu, kurā attiecībā uz nodokļa aprēķināšanu ir paredzēts, **[oriģ. 2. lpp.]** ka iekšzemē esošu zemesgabalu iegūšanas (iegādes) gadījumā, ja mantojuma atstājējam viņa nāves laikā un mantniekam šajā laikā domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta bija dažādās dalībvalstīs, parādsaistības, ko veido neatņemamās daļas, nav atskaitāmas, lai gan šīs parādsaistības būtu bijušas pilnā apmērā atskaitāmas no iegūšanas (iegādes) *mortis causa* vērtības, ja vismaz mantojuma atstājējam vai mantniekam mantojuma atstājēja nāves laikā domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta būtu bijusi pirmajā minētajā dalībvalstī?”

Šis lēmums nav pārsūdzams. **[oriģ. 3. lpp.]**

P a m a t o j u m s:

I.

1. Prasītāja ir Austrijas valstspiederīgā un kopš 2014. gada dzīvo Austrijā. Viņa ir mantojuma atstājēja E meita, kurš arī bija Austrijas valstspiederīgais un dzīvoja Austrijā.
2. Mantojuma atstājējam piederēja trīs apbūvēti zemesgabali pilsētā F, kā arī viens neapbūvēts zemesgabals pilsētā G.

3. Mantojuma atstājējs ar viņa taisītu testamentu iecēla prasītāju par savu vienīgo mantinieku. Savai sievai EF un savam dēlam S viņš atstāja neatņemamās daļas. Mantojuma atstājējs nomira 2018. gada 12. augustā Austrijā.
4. Pēc mantojuma atstājēja nāves prasītāja kā vienīgā mantiniece ar vienošanos par neatņemamām daļām apņēmas izmaksāt EF un S summas 1 700 000 EUR un 2 850 000 EUR apmērā, lai apmierinātu to prasījumu tiesības uz neatņemamo daļu. Savā deklarācijā par mantojuma nodokli, kas tika iesniegts atbildētājā finanšu pārvaldē, viņa lūdza parādsaistības, ko veido neatņemamās daļas 43 % apmērā, proti, kopā 1 956 500 EUR apmērā, atskaitīt no viņas ieguvuma (iegādes) *mortis causa* vērtības kā mantojuma parādus. Šo summu viņa aprēķināja, ar Vācijas mantojuma nodokli apliekamo Vācijā esošā nekustamā īpašuma daļu, kas viņas uzdevumā bija novērtēta 4 970 000 EUR apmērā, traktējot kā 43 % no visu mantojumā ietilpstošo īpašumu kopsummas vērtības, proti, 11 592 598,10 EUR. Tās mantas vērtību, kas nav apliekama ar Vācijas mantojuma nodokli (kapitāla aktīvi un viens zemesgabals Spānijā), viņa aprēķināja 6 622 598,10 EUR apmērā.
5. Atbildētāja finanšu pārvalde (ieņēmumu dienests) uzdeva prasītājai samaksāt mantojuma nodokli 642 333 EUR apmērā. Proti, ar nodokli tika aplikti tikai Vācijā esošie zemesgabali. Tā atteicās atskaitīt neatņemamās daļas kā mantojuma parādus, jo tās neesot saimnieciski saistītas ar minētajiem zemesgabaliem. Turklāt, aprēķinot uzlikto mantojuma nodokli, tā ņēma vērā nevis ar nodokli neapliekamo daļu 400 000 EUR apmērā, kas saskaņā ar *Erbschaftsteuer- und Schenkungsteuergesetz* [Likuma par mantojuma nodokli un dāvinājuma nodokli] (turpmāk tekstā – “*ErbStG*”) 16. panta 1. punkta 2. apakšpunktu ir paredzēta mantojuma atstājēja bērniem **[oriģ. 4. lpp.]**, bet, atsaucoties uz *ErbStG* 16. panta 2. punktu, ņēma vērā tikai ar nodokli neapliekamo daļu 171 489 EUR apmērā, tas ir, pēc tās samazināšanas par 228 511 EUR.
6. Ar savu prasību prasītāja lūdza tiesu samazināt mantojuma nodokli līdz 227 181 EUR. Viņai esot tiesības uz *ErbStG* 16. panta 1. punkta 2. apakšpunktā paredzēto ar nodokli neapliekamo daļu – 400 000 EUR – pilnā apmērā. *ErbStG* 16. panta 2. punkts esot pretrunā Savienības tiesību normām. Turklāt Savienības tiesību normām neatbilstot tas, ka netiek pieļauta neatņemamo daļu, kas viņai ir jāizmaksā, kā mantojuma parādu atskaitīšana vismaz proporcionāli, tas ir, viņas aprēķinātās summas – 1 956 500 EUR – apmērā.
7. Atbildētāja finanšu pārvalde norāda, ka saskaņā ar *ErbStG* 16. panta 2. punktu *ErbStG* 16. panta 1. punkta 2. apakšpunktā paredzētā ar nodokli neapliekamā daļa ir daļēji jāsamazina. Saskaņā ar *ErbStG* 10. panta 6. punkta otro teikumu neatņemamās daļas, kuras prasītājai ir jāizmaksā, nevar atskaitīt kā mantojuma parādus, jo tās neesot saimnieciski saistītas ar atsevišķiem mantojumā ietilpstošiem īpašumiem.

II.

8. Prejudiciālā jautājuma izskatīšanai nozīmīgi ir šādi Vācijas Likuma par mantojuma nodokli un dāvinājuma nodokli (*ErbStG*) noteikumi redakcijā, kura publicēta 1997. gada 27. februārī [...] un kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2017. gada 23. jūnija likuma [...] 4. pantu:
9. 1. pants. Ar nodokli apliekamas darbības
- 1) Mantojuma (dāvinājuma) nodokli piemēro:
1. iegūšanai (iegādei) *mortis causa*;
2. dāvinājumiem *inter vivos*;
- [..]
10. 2. pants. Individuāls nodokļa maksāšanas pienākums **[orig. 5. lpp.]**
- 1) Nodoklis ir maksājams:
1. 1. panta 1. punkta 1.–3. apakšpunktā paredzētajos gadījumos – par visu nodoto īpašumu (neierobežots nodokļa maksāšanas pienākums), ja mantojuma atstājējs nāves laikā, dāvinātājs dāvinājuma izdarīšanas brīdī vai ieguvējs nodokļa maksāšanas pienākuma rašanās brīdī (9. pants) ir rezidents. Par rezidentiem uzskata:
- a) fiziskas personas, kuru domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta ir valsts teritorijā,
- b) Vācijas pilsoņus, kuriem Vācijā nav dzīvesvietas, ja viņi ārvalstīs pastāvīgi nav uzturējušies ilgāk par pieciem gadiem,
- [..]
3. visos pārējos gadījumos par nodoto īpašumu, kurš *Bewertungsgesetz* [Likuma par īpašuma, kas apliekams ar nodokli, novērtēšanu] 121. panta izpratnē ir iekšzemes īpašums (ierobežots nodokļa maksāšanas pienākums).
- [..]
11. 3. pants. Iegūšana (iegāde) *mortis causa*
- 1) Par iegūšanu (iegādi) *mortis causa* ir uzskatāma:
1. iegūšana (iegāde) mantošanas ceļā [...], saņemot legātu vai pamatojoties uz izvirzītām prasījuma tiesībām uz neatņemamo daļu (*Bürgerliches Gesetzbuch* [Civilkodeksa] 2303. un nākamie panti);
12. 9. pants. Nodokļa saistību rašanās

1) Nodokļa maksāšanas pienākums rodas:

1. iegūšanas (iegādes) *mortis causa* gadījumā – mantojuma atstājēja nāves gadījumā, [..]

13. 10. pants. Iegūšana (iegāde), par kuru maksājams nodoklis

1) Par iegūšanu (iegādi), par kuru maksājams nodoklis, ir uzskatāma ieguvēja iedzīvošanās, ciktāl tā nav atbrīvota no nodokļa [..]. 3. pantā paredzētajos gadījumos par iedzīvošanos uzskata summu, kas rodas, ja no visa nodotā mantojuma [..] vērtības, ciktāl tam ir piemērojams šajā likumā paredzētais nodoklis, atskaita mantojuma parādus [..], kas atskaitāmi saskaņā ar 3.–9. punktu [..]. **[oriģ. 6. lpp.]**

5) Ja vien 6.–9. punktā nav noteikts citādi, no iegūšanas (iegādes) vērtības kā mantojuma parādi ir atskaitāmi:

1. mantojuma atstājēja parādi [..];

2. Parādsaistības, kas izriet no legātiem, nosacītiem pēdējās gribas rīkojumiem un izvirzītām neatņemamajām daļām, kā arī no tiesībām uz mantojuma kompensāciju [..].

6) Parādi un apgrūtinājumi, ciktāl tie ir saimnieciski saistīti ar īpašumu, kurš saskaņā ar šo likumu nav apliekams ar nodokli, nav atskaitāmi. Ja ar nodokli ir apliekami tikai atsevišķi īpašumi (2. panta 1. punkta 3. apakšpunkts [..]), atskaitāmi ir tikai tie parādi un apgrūtinājumi, kuri ar tiem ir saimnieciski saistīti.

14. 15. pants. Nodokļa kategorijas

1) Atkarībā no personiskās saiknes, kas pastāv starp ieguvēju un mantojuma atstājēju vai dāvinātāju, ir noteiktas trīs šādas nodokļa kategorijas:

I nodokļa maksātāju kategorija:

1. laulātais un dzīvesbiedrs,

2. bērni un pabērni, [..]

15. 16. pants. Ar nodokli neapliekamā daļa

1. Ja pastāv neierobežots nodokļa maksāšanas pienākums (2. panta 1. punkta 1. apakšpunkts un 3. punkts) ar nodokli neapliek šādus iegūšanas (iegādes) veidus:

1. laulātā un kopdzīves partnera iegūto īpašumu – 500 000 EUR apmērā;

2. bērnu I nodokļa kategorijas 2. punkta izpratnē un bērnu, kuru bērni ir miruši, I nodokļa kategorijas 2. punkta izpratnē iegūto īpašumu – 400 000 EUR apmērā;

[..]

2) Ierobežota nodokļa maksāšanas pienākuma gadījumā (2. panta 1. punkta 3. apakšpunkts) 1. punktā paredzēto ar nodokli neapliekamo daļu samazina par daļu no summas. Šī daļa no summas **[oriģ. 7. lpp.]** atbilst attiecībai starp vienā un tajā pašā laikā iegūtā īpašuma, uz kuru neattiecas ierobežots nodokļu maksāšanas pienākums, vērtību summu un tādām īpašuma priekšrocībām, uz kurām neattiecas ierobežots nodokļu maksāšanas pienākums, kuras desmit gadu laikā iegūtas no vienas un tās pašas personas, pret īpašuma vērtību, kas kopumā iegūts no vienas un tās pašas personas. Agrāki īpašuma ieguvumi (iegādes) ir jānovērtē atbilstoši to agrākajai vērtībai.

16. 37. pants. Likuma piemērošana

[..]

14. [..] 16. panta 1. un 2. punkts redakcijā, kas bija spēkā 2017. gada 25. jūnijā, ir piemērojams ieguvumiem (iegādēm), par kuriem nodoklis kļūst ieturams pēc 2017. gada 24. jūnija.

17. Nozīmīga ir arī šāda Likuma par īpašuma, kas apliekams ar nodokli, novērtēšanu (*BewG*) redakcijā, kas publicēta 1991. gada 1. februārī [..] un kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2016. gada 4. novembra likuma [..] 2. pantu, norma:

121. pants. Iekšzemes īpašums

Iekšzemes īpašumā ietilpst:

1. iekšzemē esošs lauksaimniecības un mežsaimniecības īpašums;
2. iekšzemes nekustamais īpašums; [..]

18. Civiltiesiskā ziņā svarīgi ir šādi *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesamten deutschen Erbländer der Österreichischen Monarchie* [Austrijas Civiltiesiskā kodeksa attiecībā uz visām mantotajām vācu zemēm Austrijas impērijā] (turpmāk tekstā – “*ABGB*”) noteikumi [..], kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2017. gada 13. novembrī publicētā federālā likuma 6. pantu:

19. 756. pants

Neatņemamā daļa ir tā mirušā īpašuma vērtības daļa, kas jāpieskaita neatņemamās daļas tiesīgajiem.

20. 757. pants **[oriģ. 8. lpp.]**

Neatņemamās daļas tiesīgie ir mirušā lejupejie, kā arī laulātais vai partneris reģistrētās partnerattiecībās.

21. 759. pants

Neatņemamā daļa ir puse no tās mantojuma daļas vērtības, kādu neatņemamās daļas tiesīgais mantotu pēc likuma.

22. 761. pants

1) Neatņemamā daļa ir izmaksājama naudā [..]

23. 764. pants

1. Prasījuma tiesības uz neatņemamo daļu ir jāizpilda mantiniekiem no mantojuma pēc tā oficiālas pieņemšanas [..]

24. 765. pants

1) Neatņemamās daļas tiesīgais iegūst tiesības uz neatņemamo daļu sev un saviem pēcnācējiem ar mantojuma atstājēja nāvi.

2) Neatņemamās daļas tiesīgais neatņemamās daļas izdošanu naudā var pieprasīt tikai pēc gada kopš mirušā nāves.

25. 778. pants

1) Pēc neatņemamās daļas tiesīgā pieprasījuma viss mantojums tiek precīzi aprakstīts un novērtēts, lai noteiktu neatņemamo daļu.

2) Novērtējums ir jāveic uz mirušā nāves dienu. Neatņemamās daļas tiesīgajam pienākas likumiskie procenti līdz neatņemamās daļas izmaksai naudā.

26. Turklāt nozīmīgi ir šādi *Bürgerliches Gesetzbuch* [Vācijas Civilkodeksa] (turpmāk tekstā – “*BGB*”) noteikumi redakcijā, kas publicēti 2002. gada 2. janvārī [..]:

27. 2303. pants. Tiesības uz neatņemamo daļu; neatņemamās daļas apmērs [oriģ. 9. lpp.]

1) Ja mantojuma atstājēja pēcnācējs ir izslēgts no mantojuma *mortis causa* mantošanas, viņš no mantiniekiem var pieprasīt neatņemamo daļu. Neatņemamā daļa ir puse no tās mantojuma daļas vērtības, kādu manto pēc likuma [..]

28. 2311. pants. Mantojuma vērtība

1. Neatņemamo daļu aprēķina pēc mantojuma sastāva un vērtības, kāds bija mantojuma atstājēja nāves brīdī [..].

2. Nepieciešamības gadījumā vērtību nosaka aplēses veidā. Mantojuma atstājēja veiktā vērtības noteikšana nav izšķiroša.

III.

29. Senāts aptur tās izskatīšanā esošo tiesvedību [...] un atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā – “LESD”) 267. panta otrajai daļai uzdod Eiropas Savienības Tiesai (turpmāk tekstā – “Tiesa”) rezolutīvajā daļā formulētos jautājumus prejudiciāla nolēmuma sniegšanai. Lēmums par prasību ir atkarīgs no atbildes uz šiem jautājumiem.
30. Senātam ir šaubas par to, vai *ErbStG* 16. panta 2. punkts ir saderīgs ar LESD 63. panta 1. punktu kopsakarā ar tā 65. pantu.
31. Atbildot uz Tiesas 2016. gada 8. jūnija spriedumu lietā C-479/14 (ECLI:EU:C:2016:412), Vācijas likumdevējs *ErbStG* 16. panta 2. punktā ir ieviesis jaunu tiesisko regulējumu. Saskaņā ar šo tiesību normu attiecībā uz ieguvumiem (iegādēm), par kuriem nodoklis kļūst ieturams pēc 2017. gada 24. jūnija (*ErbStG* 37. panta 14. punkts), *ErbStG* 16. panta 1. punktā paredzētā ar nodokli neapliekamā daļa ir jāsamazina par summu, kas jāaprēķina saskaņā ar *ErbStG* 16. panta 2. punkta otro un trešo teikumu.
32. Senāts šaubās par to, vai šis jaunais tiesiskais regulējums ir saderīgs ar LESD 63. un 65. pantu, kā tos interpretējusi Tiesa. Tiesa jau ir nospriedusi, ka ieguvēja nelabvēlīgā situācija sakarā ar samazināto ar nodokli neapliekamo daļu, kas tolaik bija tikai 2 000 EUR apmērā, saskaņā ar *ErbStG* 16. panta 2. punktu, kas grozīts ar 2008. gada 24. decembra *Gesetz zur Reform des Erbschaftsteuer- und Bewertungsrechts* [Likuma par tiesiskā regulējuma reformu mantojuma nodokļa un novērtējumu jomā] 1. pantu (*Bundesgesetzblatt I* daļa, 3018. lpp.), [orig. 10. lpp.] gadījumos, kad pastāv ierobežots nodokļa maksāšanas pienākums (*ErbStG* 2. panta 1. punkta 3. apakšpunkts), nevar tikt pamatota ar nepieciešamību saglabāt Vācijas nodokļu sistēmas saskaņotību (Tiesas spriedums, 2013. gada 17. oktobris, lieta C-181/12, EU:C:2013:662, 61. punkts). Turklāt tiesvedībā par pienākumu neizpildi, kas attiecās uz *ErbStG* 16. panta 2. punktu tā agrākajā redakcijā, Tiesa ir nospriedusi, ka nav pamata piemērot atšķirīgu attieksmi attiecībā pret ieguvējiem gadījumos, kad pastāv neierobežots vai ierobežots nodokļa maksāšanas pienākums (Tiesas spriedums, 2014. gada 4. septembris, lieta C-211/13, ECLI:EU:C:2014:2148, 49. un nākamie punkti). Papildus ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*] savos 2013. gada 12. jūnija secinājumos lietā C-181/12 (ECLI:EU:C:2013:384) 84. un 85. punktā ir norādījis, ka *ErbStG* 16. panta 1. punkta 1. apakšpunktā paredzētā ar nodokli neapliekamā daļa ieguvējam ierobežota nodokļa maksāšanas pienākuma gadījumā ir jāpiemēro neierobežotā apmērā. Ģenerālvokāts P. Mengoci ir noraidījis iespēju samazināt minēto nodokli neapliekamo daļu, lai gan saskaņā ar Senāta apsvērumiem tā 2012. gada 2. aprīļa lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas ir lietas C-181/12 pamatā, 16. punktā aprēķinu rezultātā ir tikusi pieļauta arī ar nodokli neapliekamās daļas piemērošana aptuveni 62 % apmērā.
33. Senātam ir arī šaubas par to, vai *ErbStG* 10. panta 6. punkta otrais teikums ir saderīgs ar LESD 63. panta 1. punktu kopsakarā ar 65. pantu.

34. Strīda gadījumā pastāv ierobežots nodokļa maksāšanas pienākums, jo nedz mantojuma atstājējam, nedz prasītājam mantojuma atstājēja nāves laikā Vācijā nebija nedz domicils, nedz pastāvīgā dzīvesvieta (*ErbStG* 2. panta 1. punkta 3. apakšpunkta pirmais teikums). Tādēļ atbildētāja finanšu pārvalde ar nodokli aplika tikai iekšzemē esošo nekustamo īpašumu (*BewG* 121. panta 2. punkts).
35. *ErbStG* 10. panta 6. punkta otrais teikums šajā lietā nozīmē, ka saskaņā ar *ErbStG* 10. panta 5. punkta 2. apakšpunktu prasītāja no sava ieguvuma (iegādes) *mortis causa* kā mantojuma parādu vispār nevar atskaitīt parādsaistības, kuras veido viņas mātes un viņas brāļa neatņemamās daļas un kuras viņai ir jāizpilda. Tas tādēļ, ka saskaņā ar *ErbStG* 10. panta 6. punkta otro teikumu ierobežota nodokļa maksāšanas pienākuma gadījumos, kad ar nodokli ir apliekami tikai atsevišķi īpašumi (*ErbStG* 2. panta 1. punkta 3. apakšpunkts), atskaitāmi ir tikai ar tiem saimnieciski saistītie parādi un apgrūtinājumi. **[oriģ. 11. lpp.]**
36. Saskaņā ar *Bundesfinanzhof* [Federālās finanšu tiesas] (turpmāk tekstā – “*BFH*”) judikatūru saimnieciskā saikne, kas *ErbStG* 10. panta 6. punkta pirmajā un otrajā teikumā minēta kā nosacījums, pastāv vienīgi tad, ja parādu vai apgrūtinājumus var saistīt ar konkrētu mantojumā ietilpstošu īpašumu. Šajā ziņā neatņemamās daļas aprēķināšana pēc mantojuma vērtības (*BGB* 2311. pants) liecina nevis par saimniecisku saikni, bet gan – labākajā gadījumā – par juridisku saikni starp parādsaistībām izmaksāt neatņemamo daļu un mantojamā ietilpstošo īpašumu [...].
37. Senāts uzskata, ka tas pats attiecas arī uz strīda gadījumu par Austrijas tiesībās paredzētajām neatņemamo daļu, kas pienākas prasītājas mātei un brālim. Arī šīs prasījuma tiesības nevar tikt saistītas ar konkrētu mantojumā ietilpstošu īpašumu. Drīzāk saskaņā ar *ABGB* 756. pantu neatņemamā daļa ir tikai daļa no mirušā īpašuma vērtības, kas jāpiešķir personai, kurai ir tiesības uz neatņemamo daļu. Saskaņā ar *ABGB* 759. pantu neatņemamā daļa tiek aprēķināta kā puse no tā, ko attiecīgā persona mantotu pēc likuma. Saskaņā ar *ABGB* 761. panta 1. punkta pirmo teikumu neatņemamā daļa principā ir jāizmaksā naudā.
38. Tādējādi strīda gadījumā no *ErbStG* 10. panta 6. punkta otrā teikuma izriet, ka prasītāja saskaņā ar *ErbStG* 10. panta 5. punkta 2. apakšpunktu pat daļu summas no savas mātes un sava brāļa neatņemamajām daļām, kuras viņai ir jāizmaksā, nevar atskaitīt kā mantojuma parādu. Ja mantojuma atstājējam viņa nāves laikā vai prasītājam šajā laikā domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta būtu bijusi Vācijā un tādēļ pastāvētu neierobežots nodokļa maksāšanas pienākums (*ErbStG* 2. panta 1. punkta 1. apakšpunkta otrā teikuma a) punkts), saskaņā ar *ErbStG* 10. panta 5. punkta 2. apakšpunktu prasītāja savas mātes un sava brāļa neatņemamās daļas varētu neierobežotā apmērā atskaitīt no sava ieguvuma (iegādes) *mortis causa* kā mantojuma parādu.
39. Senātam ir šaubas par to, vai šī ar *ErbStG* 10. panta 6. punkta otro teikumu panāktā atšķirīgā attieksme pret valstspiederīgajiem un personām, kas nedzīvo Vācijā, ir saderīga ar *LES* 63. panta 1. punktu kopsakarā ar tā 65. pantu. Tiesa attiecībā uz mantojumiem jau ir nospriedusi **[oriģ. 12. lpp.]**, ka pie pasākumiem,

kas LESD 63. panta 1. punktā ir aizliegti kā kapitāla apriti ierobežojoši, pieder tādi pasākumi, kuru rezultātā mazinās mantojuma vērtība personai, kas dzīvo citā valstī, nevis tajā dalībvalstī, kurā atrodas attiecīgā manta un kura šo mantojumu apliek ar nodokli (Tiesas spriedums, 2006. gada 23. februāris, lieta C-513/03, ECLI:EU:C:2006:131, 44. punkts; 2013. gada 17. oktobris, lieta C-181/12, ECLI:EU:C:2013:662, 23. punkts, kā arī 2016. gada 26. maijs, lieta C-244/15, ECLI:EU:C:2016:359, 28. punkts). No tā izriet, ka, apliekot ar nodokli iegūšanu (iegādi) *mortis causa*, ir nepieļaujami nošķirt personas, kuras savas nāves laikā ir rezidentes, un personas, kuras tajā laikā attiecīgajā dalībvalstī nav dzīvojušas, kā, piemēram, izmantojot tiesību normas par parādsaistību ierobežotu atskaitīšanu (Tiesas spriedumi, 2003. gada 11. septembris, lieta C-364/01, ECLI:EU:C:2003:665, 76. punkts; 2008. gada 11. septembris, lieta C-11/07, ECLI:EU:C:2008:489, 46. punkts; 2008. gada 11. septembris, lieta C-43/07, ECLI:EU:C:2008:490, 38. punkts).

[..]